

اتوانتوگرافی روش پژوهشی جدید در پرستاری

رضا ضیغمی^۱، سرور پرویزی^۲، نعیمه سید فاطمی^۲

چکیده

مقدمه: اتوانتوگرافی از جدیدترین روش‌های پژوهش کیفی است که به تدریج در پرستاری نیز به کار گرفته شده است. با توجه به اهمیت این روش در پرستاری و نبود منابع فارسی، این مطالعه مروری برای روشن سازی و تبیین تعریف‌ها، طبقه‌بندی‌ها، اصول و مبانی مفهومی این روش با استفاده از کتاب‌ها و مقاله‌های معتبر و در دسترس انجام شد.

روش: جستجوی رایانه‌ای در بعضی پایگاه‌های داده از جمله Medline، Scopus، Cinahl و Proquest، Psychinfo و Cinahl با کلید واژگان اتوانتوگرافی و پرستاری در بین مقالات منتشر شده، انجام شد. مضمون‌های عمده، موارد توافق و عدم توافق بین متون مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: اتوانتوگرافی یکی از زیر شاخه‌های قوم‌نگاری محسوب می‌شود که پژوهش‌گر به توضیح تجربه‌های خود پرداخته است و از تجربه فردی به عنوان منبع داده‌ها سود برده است.

نتیجه‌گیری: اتوانتوگرافی روشی بسیار مهم است که می‌تواند نقش به سزایی در تولید دانش جدید در پرستاری داشته باشد.

کلید واژه‌ها: اتوانتوگرافی، پژوهش کیفی، روش‌شناسی، پرستاری.

تاریخ دریافت: ۹۰/۶/۱۰

تاریخ پذیرش: ۹۰/۸/۱۲

ارجاع: رضا ضیغمی، سرور پرویزی، نعیمه سید فاطمی. اتوانتوگرافی روش پژوهشی جدید در پرستاری. مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت ۱۳۹۱؛ ۱ (۱): ۸-۱۴.

مقدمه

اتوانتوگرافی یکی از زیر شاخه‌های قوم‌نگاری محسوب می‌شود و امکان دسترسی به جنبه‌های مهمی از تجربه‌های انسانی را فراهم می‌کند که با سایر روش‌ها امکان‌پذیر نیست. قوم‌نگاری مطالعه الگوها یا روش‌های زندگی گروهی افراد است (۱). در قوم‌نگاری واقعیت اجتماعی از راه تحلیل تجربه‌های "خود" در دنیای "دیگران" بازگو می‌شود. به عبارت دیگر یادداشت‌های در عرصه قوم‌نگاری همیشه دیدگاه فرد نسبت به دنیای پیرامون است. بنابراین قوم‌نگاری کاری کاملاً فردی است (۲). در سال‌های اخیر توجه زیادی به این نکته معطوف شد که چگونه قوم‌نگاری پیوند بین پژوهش‌گر و مشارکت‌کنندگان در عرصه است. این نکته قوم‌نگاران را بیشتر و بیشتر به نگارش در مورد چگونگی احساس خود و واکنش نشان دادن به تجربه‌ها، تعاملات و موقعیت خود در

عرصه سوق داد. به دلیل گرایش در توجه به خود، نوشتن از خود به عنوان وسیله‌ای برای شناخت توافق و تعامل پژوهش‌گران و مشارکت‌کنندگان، بیشتر مورد پذیرش قرار گرفته است. واژه‌های مشابه بسیاری برای توصیف استفاده از خود در پژوهش به کار می‌رود که از جمله می‌توان به قوم‌نگاری خودنگارانه (Autobiographical ethnography)، قوم‌نگاری روایتی (Narrative ethnography)، قوم‌نگاری ذاتی (Native ethnography)، قوم‌نگاری بازتابی (Reflexive ethnography)، قوم‌نگاری فراخوان (Evocative ethnography)، خودنگاری بازتابی (Reflexive autobiography)، و زندگی‌نامه (Memoire) اشاره کرد (۳). این مقاله مروری بر متون موجود و در دسترس در زمینه اتوانتوگرافی بود که در آن به تعریف، ریشه‌ها، ویژگی‌های

^۱. استادیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.

^۲. دانشیار، گروه روان‌پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

نویسنده مسؤول: دکتر رضا ضیغمی